

ТРИМЕСЕЧЕН ДОКЛАД

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения

за периода от 1.04.2025 г. до 30.06.2025 г.

Извършени нестопански дейности:

1. Дейности за управление и координация (част от административни разходи)

Дейностите за управление и координация включват участието в работни и експертни групи, разработване на становища и писма по теми, свързани с политики за хора с интелектуални затруднения, както и координиране на работата в мрежата.

Участие на БАЛИЗ в Национални и Обществени съвети, и работни групи:

- Национален съвет за хората с увреждания
- Национален съвет по въпросите за социално включване
- Съвет за наблюдение на Закона за хората с увреждания

Участие на БАЛИЗ в експертни групи:

- Експертна работна група за разработване на Проект на Наредба за качеството на социалните услуги
- Постоянна експертна група за разработване на проект на План за действие за периода 2022 – 2027 за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа
- Постоянна експертна работна група за подпомагане на координацията и мониторинга на изпълнението на Плана за действие в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето 2030
- Експертна работна група по валидизиране на резултатите от оценка на въздействието на процеса на Деинституционализация на грижите
- На 29.05.2025 БАЛИЗ взе участие в заседание на Националния съвет по въпросите на социалното включване към Министерския съвет.
- Гласуване по точките от Дневния ред във 2-ро присъствено заседание на НСХУ в периода 05.06.2025 г. до 09.06.2025
- През отчетния период БАЛИЗ участва в заседание на Постоянната експертна работна група за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, което се проведе на 26.06.2025 г. за разглеждане проект на Доклада за изпълнението през 2024 г. на Плана за действие за периода 2022-2027 г.

Управление и координация в мрежата на БАЛИЗ

Проведено Общо събрание на БАЛИЗ на 21.06.2024 г. Общото събрание прие нов член на БАЛИЗ – Фондация "Различни-Те 2025" от град Габрово.

Участие на БАЛИЗ в публични събития:

- По инициатива на г-н Красимир Вълчев, министър на образованието и науката, на 29.05.2025 г. се проведе работна среща за приобщаващото образование в Министерството на образованието и науката. Дискусията беше посветена на политиките за приобщаващото образование. Участие от БАЛИЗ взеха г-жа Мая **Василева, изпълнителен директор на БАЛИЗ** и г-жа Ани Андонова, член на УС на БАЛИЗ. Те представиха своите коментари и предложения при обсъждането на промените в Закона за предучилищното и училищното образование и в подзаконовите нормативни актове за неговото прилагане.
- На 29 май БАЛИЗ участва в информационна среща по фонд „Партньорство“, част от проект „ПАКТ“, организирана от фондация „Работилница за граждански инициативи“ и Фондация „Институт Отворено общество – София. Събитието събра около 70 представители на граждански организации и читалища от цялата страна и се превърна в смислена и вдъхновяваща среща за обмен на опит, идеи и възможности.

Координация във връзка с дейностите по малките проекти на членовете за 2025 г.

Дейността на БАЛИЗ се осъществява на територията на цялата страна чрез финансиране на проектни дейности на членовете в мрежата. Финансирани са дейностите по 14 проекта, от 16 Сдружения – членове на БАЛИЗ по направления, както следва:

В тематично направление 1: *Популяризиране на подходи за подобряване на качеството на живот на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства – застъпничество и самозастъпничество* - 7 проекта.

В тематично направление 2: *Подпомагане дейността на родителските организации на БАЛИЗ за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства* са 5 проекта.

В тематично направление 3: *Подкрепа и консултации за повишаване на капацитета на членове на организациите от мрежата на БАЛИЗ* - 2 проекта.

През отчетния период БАЛИЗ финансира останалите 8 проекта, които стартираха дейностите от месец април.

2. Дейности в направление: Популяризиране на подходи за подобряване качеството на живот на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства - Застъпничество и самозастъпничество

Овластяването на хората с интелектуални затруднения и тяхното включване в обществено-политическия живот се осъществява чрез развитие на органи и инициативи, насочени към повишаване на възможностите за участие. Сред тях са Парламента на самозастъпниците, Националната платформа на самозастъпниците и осъществените дейности на местно ниво.

Целта на направлението е да се повиши капацитета на хората с интелектуални затруднения за участие в политиките, които оказват влияние върху качеството на техния живот. Това ще осигури

устойчивост на работата на самозастъпниците на национално и местно ниво и ще предостави възможност за развитие на актуални теми за дискутиране и оформяне на позиции от страна на самозастъпниците.

Дейностите в направлението са насочени към самозастъпниците в цялата мрежа на БАЛИЗ: за подкрепа и развитие на дейността на Националната платформа на самозастъпниците; организиране и провеждане на избори за членове на Парламента на самозастъпниците, осигуряване работата на Парламента на самозастъпниците; организиране и провеждане на местни застъпнически и самозастъпнически инициативи, дни на способностите, обучения и занимания за придобиване и развитие на умения, и др.

Сдруженията, които изпълняват проекти в това направление са: РДПЛУЗ – гр. Видин, Фондация „Св. Николай Чудотворец“ – гр. Добрич, Сдружение „Егида“- гр. Пазарджик (съвместно със Сдружение „Паралелен свят“-гр. Пловдив), Сдружение „Иновация“- гр. Бобов дол, сдружение „Избор“, гр. Банско и Фондация „Светът на Мария“ – гр. София.

Националната платформа на самозастъпниците (НПС)

На 9.06.2025 г. в град Пазарджик се проведеха две обучения на самозастъпници от цялата страна, на които се обсъдиха темите: „Комуникационен посредник в България“ и „Образование“. Присъстваха общо 22 самозастъпници. Общият брой на участниците беше 44.

По първата обучителна сесия се разясниха процедурните улеснения и фигурата на комуникационния посредник за ефективно участие на хората с интелектуални или комуникативни затруднения в досег с правосъдието. Втората обучителна сесия се проведе от самозастъпник. Чрез игри участниците обогатиха познанията си за правото на образование, работа в екип.

Обученията бяха подготвени така, че младежите с интелектуални затруднения да бъдат активни участници в процеса чрез дискусии, работа в малки групи, споделяне на опит и мнение.

Общ брой самозастъпници - 22.

Парламент на самозастъпниците

Парламентът на самозастъпниците предоставя възможност хората с интелектуални затруднения от цялата страна да се запознаят на практика с политическия живот и да обсъдят проблемите, важни за тях. Участвайки в Парламента на самозастъпниците и в изборния процес, те придобиват опит за начина на избор, за проблемите и посланията, към политиките, както и относно прекия ефект, който политиката може да окаже върху живота им.

През отчетния период, в изпълнение на проект „Парламент на самозастъпниците – парадигма на промяната“, изпълняван от сдружение РДПЛУЗ, бяха организирани две онлайн парламентарни сесии, в които се включиха по 20 депутати / самозастъпници от 15 региона в страната. Темите, които дискутираха самозастъпниците през април и май бяха „Спорт“ и „Дискриминация“.

Новото в работата на Парламента на самозастъпниците към БАЛИЗ за 2025 г. е, че вече не експерти разработват темите и провеждат сесиите, а самите депутати – самозастъпници, което повишава овластяването им, те сами избират и разработват темите за парламентарните сесии –

презентация, упражнения, игри. Депутатите водят провеждането на сесиите, което затвърждава социалната им роля на лидери.

На 10.06.2025г. се проведе присъствено заседание на Парламента на самозастъпниците в град Пазарджик, в рамките на проект „Решенията взети днес са бъдещето ни за утре“, изпълняван от сдружение „Егида“, в партньорство със сдружение „Паралелен свят“. В залата на Общинския съвет в Общината присъстваха г-н Петър Кулински – кмет на община Пазарджик, Гергана Ичева – заместник кмет по социални дейности и здравеопазване, както и представители на Агенцията за социално подпомагане в град Пазарджик. Депутатите получиха поздравителен адрес от г-жа Деница Сачева – председател на Комисия по труда и социалната политика в Парламента на Република България. По първа точка от Дневния ред депутатите обсъдиха темите „Равнопоставеност и заетост“. Изказаха се депутатите от град Пазарджик чрез презентация „Алтернативна възможност за заетост и включване“ и от град Добрич на тема „Трудова заетост на хората с интелектуални затруднения“. По втора точка «Равнопоставеност в образованието» се изказаха – депутат от гр. Пловдив на тема «Проблеми в приобщаващото образование» и депутат от гр. Видин, който запозна присъстващите с правната рамка на приобщаващото образование в България. По трета точка «Равнопоставеност в обществото» се изказаха – депутат от гр. Банско, параолимпийски шампион и депутат от Добрич.

Участие взеха 25 лица с интелектуални затруднения, 19 депутати – самозастъпници и 6 застъпници.

Проведени 3 сесии на Парламента, 2 онлайн и една присъствена с 19 самозастъпници – депутати, общо 25 лица с интелектуални затруднения.

Местни самозастъпнически инициативи, застъпнически събития, дни на способностите, обучения и занимания за придобиване и развитие на умения

Деца и младежи от РАЛИЗ-БАЛИЗ участваха в кампанията „Независими от зависимости“. Част от кампанията бе среща на ученици от русенското основно училище „Олимпи Панов“ с

футболната легенда Христо Стоичков. Прекрасната организация и отношение към младежите с интелектуални затруднения спомогнаха за създаване на незабравими спомени и емоции в тях.

По проект, осъществяван от Сдружение „Избор“ се проведе информационна среща с представители на Професионалната гимназия по туризъм в град Банско, на дневните центрове и родители, с общо 25 участника. В дейностите участват 20 души с интелектуални затруднения, които се включиха в избора на оранжерия, на семена за посев и в дейности за засаждане. Те участват в заниманията с учениците от гимназията, както и към момента работят в оранжерията – поливат, окопават, плевят.

В дейностите по проект, осъществяван от Сдружение „Иновация“ активно се включиха 20 лица с интелектуални затруднения. Организиран бе излет с образователна цел – опознаване на местни билки и подправки, създаване на пряк контакт с природата и стимулиране на социалната ангажираност. Под ръководството на учител, потребителите засадиха семена и подредиха сандъчета. В рамките на обучението участниците се запознаха с различни видове билки и подправки и тяхната употреба в различни сфери. Обяснени бяха основните грижи за насажденията – засаждане, окопаване, поливане, бране и подготовка за изсушаване. Участниците получиха напътствия и указания за целия процес на отглеждане. Представители на местния бизнес бяха запознати с дейностите по проекта. Участието в дейностите допринесе за развитието на самостоятелност и трудови навици у участниците, засили социалната им ангажираност и чувство за полезност. Бяха включени в реални трудови задачи със смисъл и стойност извън рамките на социалната услуга. С дейностите по проекта екипът на Сдружение «Иновация» подпомага застъпване правото на труд на лицата с интелектуални затруднения.

В изпълнение на дейностите по проекта, Фондация „Св. Николай Чудотворец“ проведе 18 сесии по Етикет и правила на поведение, 11 сесии по практически занимания и 9 сесии по личностно развитие, както и 9 практически занимания по духовно развитие. Темите бяха свързани с: Правила на учтивост, Норми на поведение на обществени места, в обществения транспорт, на театър, кино, концерт, Правила за поведение на гости, на празници, в ресторант и на масата, Добри маниери, Начин на обличане в различните случаи и пр. Обучителните сесии по личностно развитие са свързани с теми като: Как да стана по- решителен, по- дисциплиниран, по- устойчив,

по- фокусиран, по- самоуверен. Участници във всички дейности са 11 младежи с интелектуални затруднения.

Самозастъпниците от „Чудната градина“- град Добрич бяха специални гости в предаването „Хелс Китчън“. Участието на младежите като VIP гости в престижното кулинарно шоу е признание за тяхната специална връзка с предаването и затвърждава посланието, че кулинарното изкуство е достъпно за всички и може да обединява хора от различни сфери и с различни възможности. Младежите станаха по- уверени в собствените си възможности. Вече знаят как да се държат на публично място. Стараят се да се подкрепят и да си помагат. Стана им особено приятно когато цяла зала от над 100 души публика им ръкопляска при участието им в Хелс Китчън и че голяма част от екипа ги поздрави за отличното им предствяне и поведение по време на снимките.

Дейности в направление: Подпомагане дейността на родителските организации на БАЛИЗ за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства.

БАЛИЗ е мрежова организация с 37 членове на територията на цялата страна. Техните дейности като родителски сдружения на местно ниво осигуряват разпознаваемост и подкрепа за упражняване на правата на хората с интелектуални затруднения.

Целта на подкрепата в това направление е родителските организации да станат по- устойчиви и разпознати в местната общност като застъпници за правата на хората с интелектуални затруднения. Постигането на целта е да осигури повишаване на ниво на удовлетвореност на членовете на местните сдружения от работата на организациите, да бъдат създадени нови партньорства в местната общност с организации и услуги извън социалната сфера и да се подпомогне процеса на включване на организации и хора от местната общност в дейностите на сдруженията.

Дейностите в това направление са насочени към осъществена подкрепа за гарантиране на правата на лицата с интелектуални затруднения и тяхното социално приобщаване (спорт, творчество, музика, танци и др.); местни инициативи, срещи за подкрепа на семейства в мрежата на БАЛИЗ. Дейностите също включват съвместни инициативи в общността извън социалните и образователни услуги, като предоставят възможност за комуникация с връстници без увреждания.

Дейности за укрепване на съществуващи и изграждане на нови партньорства, привличане на родители и съмишленици за предоставяне на подкрепа, организиране и провеждане на срещи за взаимопомощ на родители в мрежата на БАЛИЗ.

Сдруженията, които изпълняват проекти в това направление са: Сдружение „Семеен център Мария“ – град Варна, Сдружение „Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения“ – гр. Габрово, Сдружение „Бъдеще за всеки“ – гр. Монтана (съвместно със Сдружение „Зорница“ гр.

Враца), Сдружение „Алтернативи 2017“ – гр. Стражица и Сдружение „Св. Иван Рилски“ – гр. Бургас.

Дейности за социално приобщаване, местни инициативи, свързани с правата на хората с интелектуални затруднения, срещи за взаимопомощ на родители

Сдружение „Бъдеще за всеки“, съвместно със Сдружение „Зорница“ град Враца проведеха КАМПАНИЯ: 2-ри АПРИЛ“ Приятели на деца и младежи с аутизъм“. В изпълнение дейностите по проекта се организира пресконференция с участието на представители на сдруженията, зам.-кмета отговорник по социалните въпроси в града и доброволци. На 2 април се проведе благотворителен концерт по случай Световния ден на информираност за аутизма. В рамките на кампанията деца от Монтана, Враца и Лом изнесоха концерт в Младежкия дом на гр. Монтана. В концерта участваха талантиливи деца и младежи от Обединен детски комплекс „Ние врабчетата“ в Монтана, Фолклорен танцов ансамбъл „Северняци“, Клуб по модерни танци „Дъга“, формация за брейк-танци „Dance machine Crew“, група „Шоколадче“ от Лом, а също и Елеонора от Враца, която е дете с аутизъм, но развива музикалния си талант към Дневен център „Зорница“ и постига забележителни успехи. На сцената по време на концерта се качиха деца с аутизъм и техните родители, които разказаха как се борят с това състояние. Присъстваха самозастъпници, застъпници, представители на местната власт, ученици и граждани.

По повод Световния ден за информираност за аутизма в Монтана и Враца бяха разположени шатри, на които се раздаваха брошури и други материали с информация за аутизма и къде в Северозападна България хората с този проблем могат да получат подкрепа.

За изпълнение дейностите по проекта се включиха 15 младежи с интелектуални затруднения, повече от 40 доброволци и над 300 присъстващи на събитието.

В изпълнение на дейностите по проекта Сдружение „Алтернативи 2017“ организира и проведе информационна кампания „От врата на врата“ четири населени места: гр. Стражица, с. Царски извор, с. Ново Градище и с. Благоево. В кампанията се включиха хора с интелектуални затруднения, родители, съмишленици, представители на местната власт и общността.

Сдружението провежда веднъж седмично арт-ателие, в което хора с интелектуални затруднения изработват картички, украшения, занимания по икебана със средства от природата

Проведени са 5 спортни прояви- народна топка, мини футбол, аеробика, състезание с чували и федербал. Привлечени бяха и доброволци от общността.

В дейностите по проекта се включиха 22 лица с интелектуални затруднения.

В изпълнение на дейностите по проекта през тримесечието, Сдружение „Св. Иван Рилски“ организира 2 арт-терапевтични сесии и обучителни уъркшопове – групи за взаимопомощ за родители. Всяка сесия включваше съвместни творчески дейности на родители и деца (рисуване, моделиране и др.) и обучителни уъркшопи с психолози и логопеди. Беше разработен и разпространен практичен наръчник с 5 арт-терапевтични упражнения В края на проекта се организира финална изложба. Представени са над 50 произведения на участниците. Присъстваха родители, деца и членове на общността.

Проектът допринесе за повишаване на социалното включване на децата чрез участието им в общностната изложба, което предостави възможност техният глас да бъде чул чрез творчеството

им. Изложбата привлече интерес от родители, специалисти, които изразиха подкрепа и признание към усилията на децата.

Децата участваха активно във всички арт-терапевтични сесии, включващи рисуване, моделиране, създаване на колажи и съвместни упражнения със своите родители.

Проведени 2 арт-терапевтични сесии, с 2 уъркшопа за деца и родители, с участието на 16 деца с интелектуални затруднения и 16 родители.

В изпълнение на дейностите по проекта, сдружение "Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения" организира и проведе тематична STEM обучителна програма «Учене и коопериране - родителската общност, „Застъпници по подкрепено вземане на решения”, в 2 модула, за лица с интелектуални затруднения, техните семейства и близки, доброволци и приятели по следните теми: «Изучаване на нови умения - подкрепено вземане на решение» „Как да създадем неформална група за взаимопомощ чрез съвременните технологии». Участие взеха 24 лица с интелектуални затруднения и 16 родители. Сдружението проведе Практикум „Рисувам с вълна” – гр. Котел, в което се включиха 13 лица с интелектуални затруднения и 10 родители.

Сдружението организира самостоятелна изложба-матине "Стъпки напред"- музеен обект Дечкова къща - Габрово. Реализира се работна среща между лицата с интелектуални затруднения, техните семейства, партньори, съмишленици и доброволци. Участие взеха 25 лица с интелектуални затруднения и 8 родители.

Лица с интелектуални затруднения участваха в Европейски дни на художествените занятия и в Карнавал Габрово 2025 на тема "Да разлаем кучетата", чрез хумористични картини. Във всяко от събитията се включиха по 25 лица с интелектуални затруднения.

В рамките на проекта Сдружение „Семеен център Мария“ проведе информационна среща по предварително разработена програма на група от 15 родители и обучение за 25 лица с интелектуални затруднения.

Над 100 лица с интелектуални затруднения се включиха в дейностите за социално приобщаване.

3. Дейности в направление: Подкрепа за повишаване на капацитета на членове на организациите от мрежата на БАЛИЗ

Проектите, които се реализират в това направление са за подкрепа за повишаване на капацитета на членове на организациите от мрежата на БАЛИЗ.

Целта на направлението е членовете на организациите в мрежата на БАЛИЗ да имат знания и умения за посрещане на потребностите на хората с интелектуални затруднения и техните семейства. Очаква се родителите и професионалистите в мрежата да бъдат удовлетворени от тази подкрепа, тя да бъде полезна и практически приложима в тяхното всекидневие и те да имат готовност да променят практиката си.

Дейностите в това направление са насочени към формиране на нагласи и развитие на умения за ефективна подкрепа на деца и лица с интелектуални затруднения и включват: идентифициране на

актуални теми за подкрепа сред родителите в мрежата на БАЛИЗ; провеждане на индивидуални/групови срещи.

Сдруженията от мрежата на БАЛИЗ, които реализират дейности в това направление са: „Асоциация Аутизъм“ – гр. София и „Сдружение „Филаделфия 2002“ - гр. Стара Загора.

Срещи и обучения за родители и професионалисти

- В рамките на проект, осъществяван от “Асоциация Аутизъм” - *Уебинари за родители на деца с интелектуални затруднения и аутизъм как да използват средства за допълваща и алтернативна комуникация (ДАК) с децата си*, се проведеха 3 тематични уебинари за родители на деца до 12 г. - 29.04.2025г.; 27.05.2025г.; 24.06.2025г.: За всеки от тях се изготви презентация. Участваха по 12 родители - майки на деца с комуникативни затруднения. Участниците имаха възможност да задават конкретни въпроси във връзка с въвеждането и използването на допълваща и алтернативна комуникация с децата си. Също така имаха възможност да получат нови идеи и знания в областта по време на лекционната част, подкрепена с много примери и презентация на основната информация.

Дадена позитивна обратна връзка от участниците. Те споделят високо ниво на удовлетвореност във връзка с информиране за възможните средства и използване на ДАК с децата. От голяма полза са примерите, които помагат теоретичните основи за въвеждане и използване на ДАК. Индивидуализирането на ДАК е от голямо значение за успешното му прилагане. Родителите споделят какво опитват и постигат според дадените насоки.

Информация за цялостната програма на уебинарите, както и за провеждането на конкретните тематични уебинари, се разпространява периодично в социалните мрежи, както и директно сред родителите и организациите, членове от мрежата на БАЛИЗ.

В изпълнение на проект „*Процедурни улеснения и фигурата на комуникационния посредник (КП) за ефективно участие на хора с интелектуални и/или комуникативни затруднения в досег с правосъдието*“, сдружение „Филаделфия 2002“ проведе на 16.05.2025г. информационна среща в град София на тема "Процедурни улеснения и фигурата на комуникационния посредник (КП) за ефективно участие на хора с интелектуални затруднения и/или комуникативни затруднения в досег с правосъдието". Комуникационният посредник е нова фигура в България, в помощ на хора с нарушения в психо социалното и/или интелектуално функциониране и затруднена комуникация, при изслушването им в съдебни производства и/или разпити в полицията. Инициативата е продължение на опита да се разпознае и въведе фигурата на комуникационния посредник в България. Водещи на срещата бяха комуникационни посредници и адвокати от НИЕ – Независима експертна мрежа. Програмата на срещата беше нормативна рамка и основания за назначаване на КП; КП по света и какво е направено досега в България; Кой е КП? Как работи? Процедурни улеснения. Участваха съдия от СГС, представител на институцията на Омбудсмана, експерт от ГД Полиция, сектор “Домашно насилие, представител на Национална мрежа за децата и специалисти от социални услуги.

Участваха общо **19 човека, от които 4 родители.**

На 10.06.2025 г. се проведе втора онлайн среща, в която се включиха общо 19 човека - полицаи, следователи, разследващи полицаи, логопед, специалисти и ръководители от социални услуги в мрежата на БАЛИЗ, родители. Участниците бяха от различни градове - Разград, Варна, Бургас, Бобов дол, Стра Загора, Ловеч и др.

Общо за периода за проведени 5 срещи с 40 родители и 15 професионалисти.

Изготвени програми за професионалисти и родители

За провеждането на срещите и уебинарите се изготвиха 2 програми.

4. Дейности за подготовка и разпространение на информация и информационни материали / организиране и провеждане на информационни кампании

Подготовката и разпространението на информация е съществена част от дейността на организацията с цел да се популяризира дейността

Изготвени информационни материали в текст „лесен за четене“

През изминалия период бяха разработени 5 презентации за обученията и заседанията на Парламента на самозастъпниците на тема „Спорт“, „Дискриминация“, „Алтернативна възможност за заетост и включване“, «Трудова заетост на хората с интелектуални затруднения», „Проблеми в приобщаващото образование».

В рамките на проекта, изпълняван от сдружение, „Филаделфия -2002“, се изготви брошура в текст „лесен за четене“ – „Комуникационният посредник в България“.

Общо 6 информационни материали в текст «лесен за четене».

Изготвени и разпространени информационни материали

В рамките на проекта, изпълняван от сдружение, „Филаделфия -2002“, се разработиха и разпространиха 140 информационни брошури, от които 60 броя в текст „лесен за четене“.

Сдружение “Св. Иван Рилски” изготви и разпространи 16 броя наръчници за родители.

За информационната кампания в градовете Монтана и Враца се изготвиха и разпространиха 3000 информационни брошури

Общо изготвени и разпространени 3156 информационни материали

Публикации за дейността на БАЛИЗ в печатни и електронни медии:

Събитията в мрежата на организацията са оповестени медийно и повечето от тях са широко разпространени в социалните мрежи.

Присъственото заседание на Парламента на самозастъпниците към БАЛИЗ:

<https://www.youtube.com/watch?v=jWVFwmKsTKc>

<https://www.marginalia.bg/pazardzhik-shte-bade-domakin-na-forum-organiziran-ot-balgarskata-asotsiatsiya-na-litsa-s-intelektualni-zatrudneniya/>

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/906672-pazardzhik-shte-bade-domakin-na-forum-organiziran-ot-balgarskata-asotsiatsiya-n>

https://telemidia.bg/bg/aktualno/zasedanie-na-parlamenta-na-samozastypnicite-v-pazardjik#google_vignette

Информационната кампания, организирана в градовете Монтана и Враца беше отразена от различни медии и бяха поставени важни теми свързани с възможностите за социалното включване на децата и лицата с проблеми от аутистичния спектър.

<https://www.divdivenseverozapad.com/bg/obshtina-vratsa-vklyuchvame-se-v-kampaniyata-priyateli-na-detsa-i-mladezhi-s-autizam/>

<https://darik.bg/obshtina-vraca-otbelazva-svetovniat-den-na-informiranostta-za-autizam-2-april>

Участието на самозастъпниците от град Добрич в «Хелс китчън»:

<https://pronewsdobrich.bg/mladezhite-ot-chudnata-gradina-dobrich-stanaha-spetsialni-gosti-na-hells-kitchen-7-p601091>

<https://www.instagram.com/reel/DJmfzFUoLk8/>

<https://dobrudjabg.com/novina/mladejite-ot-chudnata-gradina-bqha-specialni-gosti-na-polufinala-v-hell-s-kitchen-video-/105015>

<https://nova.bg/accents/view/2025/05/13/497461/%D1%88%D0%B5%D1%84-%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%8F%D1%81%D0%B2%D0%B0-%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D0%B7%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D1%88%D0%B0%D0%BC%D0%BF%D0%B8%D0%BE%D0%BD-%D0%BD%D0%B0-hells-kitchen-%D1%82%D0%B0%D0%B7%D0%B8-%D0%B2%D0%B5%D1%87%D0%B5%D1%80/>

Част от дейностите по проекта, изпълняван от сдружение "Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения":

https://www.youtube.com/watch?v=P_hoB70nbWY

<https://www.youtube.com/watch?v=7O8KfC3g90>

През периода продължава функциониране и поддържане на две интернет страници на БАЛИЗ и Фейсбук профил. Регулярно се публикуват новини, информация за предстоящи събития, уебинари и други полезни материали: <https://bapid.com/bapid/>, <https://i.bapid.com/>.

Линк към интернет адреса на БАЛИЗ, където се публикуват тримесечните отчети: https://bapid.com/bapid/?page_id=158

Сайтът „Платформа на самозастъпниците“ функционира с информация в лесен за четене формат, обучителни модули, игрови панел, календар на събитията и др. Той е достъпен за всички самозастъпници в мрежата на БАЛИЗ. Информацията се обновява периодично: <https://npsb.bg/>

Интервю с Ани Андонова – член на УС на БАЛИЗ, сдружение „Асоциация Аутизъм“:

„Интеграция на деца с аутизъм в училищата: Какви са реалните предизвикателства?

Ани Андонова: Децата с аутизъм вече са по-разпознаваеми и по-приети в обществото“

<https://bnr.bg/hristobotev/post/102137455/autizam>

6.Членство в европейски и международни мрежи

Членството в Inclusion Europe, Inclusion International, European Association of Service Providers for Persons with Disabilities (EASPD), EPSA – Европейската платформа на самозастъпниците предоставя възможност за участие в дискуссионни групи и уебинари на всички свои членове. По този начин може да се споделят опит и знание. БАЛИЗ изпраща актуална информация в мрежата от международните ни партньори във връзка с актуалните въпроси по отношение на политиките за хората с интелектуални затруднения на европейско и международно ниво, предстоящи инициативи и събития.

Самозастъпници от Националната платформа на самозастъпниците (НПС) и техните застъпници от град Добри и Видин взеха онлайн участие в Общото събрание на EPSA към Inclusion Europe, което се проведе на 4.06.2025 г. в град Берлин, Германия. На него официално беше гласувано членството на НПС в EPSA. Елица -самозастъпник от град Добрич изнесе презентация, в която представи НПС защо искаме да сме членове на EPSA и какво ще допринесе членството на НПС в Европейската платформа на самозастъпниците..

<https://www.inclusion.eu/new-president-elect-3-new-self-advocacy-members-general-assembly-and-board-meeting-in-berlin>

Участие в 1 среща с 5 самозастъпника и 1 застъпник.

Постигнати резултати:

1. Повишаване на възможностите за участие в обществения живот на хората с интелектуални затруднения.

Активизирана дейност на ПС и постигната устойчивост, повишена активността на 20 депутати в страната, на застъпниците им по региони и като цяло промотирано самозастъпническото движение.

Участниците /депутатите/ в сесиите вече са набрали опит и сами избират, разработват и водят сесиите. Презентират успешно на малки и големи форуми.

2. Оказана подкрепа на деца с интелектуални затруднения и техните семейства. Проявен интерес към дейностите от страна на родителите и активна готовност за участие.

3. Подкрепени дейности на местните организации, членове на БАЛИЗ за социално приобщаване, защита правата на лицата с интелектуални затруднения и осъществяване на застъпничество

4. Родителските организации са устойчиви и разпознати в местната общност като застъпници за правата на хората с интелектуални затруднения

5. Организациите в мрежата на БАЛИЗ имат знания и умения за посрещане на потребностите на хората с интелектуални затруднения и техните семейства

6. БАЛИЗ е разпознат и търсен партньор за участие в международни инициативи и дейности на национално и международно ниво

Индикатор за ефективност:

1. **Повишаване на възможностите за участие в обществения живот на хората с интелектуални затруднения - Висока степен на постигане за периода:**

- *Устойчивост на срещите на самозастъпниците на национално и местно ниво – срещите се провеждат периодично* – през последното тримесечие са проведени 3 сесии, от които 1 присъствена на Парламента на самозастъпниците, участвали 25 депутати

- *Включени нови теми, които самозастъпниците обсъдиха* – през периода са включени темите „Спорт“ и „Дискриминация“, „Образование и заетост“.

- *Повишена компетентност на самозастъпниците от мрежата на БАЛИЗ, самозастъпниците демонстрираха активност и удовлетвореност от участието им в Парламента на самозастъпниците и обученията.*

2. Родителските организации са устойчиви и разпознати в местната общност като застъпници за правата на хората с интелектуални затруднения - Висока степен на постигане за периода:

- *Ниво на удовлетвореност на членовете на местните сдружения от работата на организациите – подкрепени 14 проекта на 16 организации. През периода се финансираха дейностите по още 8 проекта на 9 организации.*

- *Създадени нови партньорства в местната общност с организации и услуги извън социалната сфера – създадени са нови партньорства в местната общност*

- *Включване на организации и хора от местната общност в дейностите на сдруженията – проектите, насочени към дейности за социално приобщаване се осъществяват в общността, извън социалните и образователни услуги и предоставят възможност за комуникация с връстници без увреждания и са включени доброволци, организации и хора общността.*

3. Организациите в мрежата на БАЛИЗ имат знания и умения за посрещане на потребностите на хората с интелектуални затруднения и техните семейства – Висока степен на постигане за периода

- *Ниво на удовлетвореност на родители, участващи в дейности за повишаване на капацитет – родителите демонстрират активност в участието в срещи и обучения.*

4. Ниво на готовност на професионалистите да прилагат в практиката получените знания и умения БАЛИЗ е разпознат и търсен партньор за участие в международни проекти и дейности – Висока степен на постигане за периода

- *Увеличаване на поканите за участие в международни събития и инициативи.*

- *Проявен висок интерес от международните ни партньори към самозастъпниците от БАЛИЗ.*

Приложени доказателства за осъществените дейности:

1. **Национална Платформа на самозастъпниците:** <https://npsb.bg/>

2. **График на заседанията на Парламента на самозастъпниците:**
<https://npsb.bg/event/%d0%b1%d1%80%d0%b8%d1%81%d1%8a%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%b5%d0%bd%d0%be-%d0%b7%d0%b0%d1%81%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d0%b5->

%d0%bd%d0%b0-

%d0%bf%d0%b0%d1%80%d0%bb%d0%b0%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82-
%d0%bd/

3. Презентация, програми, снимки
4. Линк към страницата на БАЛИЗ, където се публикуват тримесечните отчети: https://bapid.com/bapid/?page_id=158
5. Линк към платформата за гласуване: <https://forms.gle/dji4xr78H7sCXsYBA>

Съставил отчета: Боряна Иванова

Ръководител: Мая Василева

**Показатели за изпълнение и целеви стойности за резултатите от дейностите
по компонент 2 и 3 от Приложение № 1**

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ							
<i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност за 2025 г.	Отчетна стойност към 31.03.2025 г.	Отчетна стойност към 30.06.2025 г.	Отчетна стойност към 30.09.2025 г.	Отчетна стойност към 31.12.2025 г.	Целеви стойности с натрупване
Дейност по компонент 2							
2.1. Популяризиране на подходи за подобряване качеството на живот на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства - Застъпничество и самозастъпничество							
2.1.1. Национални срещи на НПС на самозастъпници	брой	5		1			1
2.1.2. Участници в срещи и годишното общо събрание на Националната платформа на самозастъпниците	брой	100	22 6				28
2.1.2. Заседания на Парламента на самозастъпниците	брой	9	3	3			6
2.1.4. Местни самозастъпнически инициативи, застъпнически събития, дни на способностите, обучения и занимания за придобиване и развитие на умения	брой	14	3	5			8
2.1.5. Участници в събития и инициативи за лица с интелектуални затруднения	брой	125	33	51			84
Дейност по компонент 2							
2.2. Подпомагане дейността на родителските организации на БАЛИЗ за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства							
2.2.1. Подкрепени сдружения (членове на БАЛИЗ) чрез финансиране на малки проекти	брой	16	8	8			16
2.2.2. Дейности за социално приобщаване(спорт, творчество, музика, танци и др.)	брой	15		8			0
2.2.3. Подкрепени местни инициативи, свързани с правата на хората с интелектуални затруднения	брой	14		4			8
2.2.4. Участници в дейности за социално приобщаване (деца и младежи с интелектуални затруднения)	брой	150		103			103
2.2.5. Проведени срещи за взаимопомощ по определени теми от родители, експерти от опит за родители от мрежата на БАЛИЗ	брой	3	2	3			5
2.2.6. Участници в родителски групи за подкрепа	брой	45	16	31			47

Дейност по компонент 2							
2.3. Подкрепа за повишаване на капацитета на членове на организациите от мрежата на БАЛИЗ							
2.3.1. Провеждане на срещи и обучения, за родители от мрежата на БАЛИЗ	брой	11		5			5
2.3.2. Участници в срещи и обучения за родители от мрежата на БАЛИЗ	брой	65		40			40
2.3.3. Изготвени програми за професионалисти и родители	брой	2		2			2
2.3.4. Проведени срещи и уебинари за професионалисти по конкретни теми, свързани със застъпничество за правата на хората с интелектуални затруднения	брой	1		1			1
2.3.5. Участници в срещи и уебинари за професионалисти по конкретни теми, свързани с подкрепа за хората с интелектуални затруднения	брой	15		15			15
Дейност по компонент 2							
2.4. Подготовка и разпространение на информация и информационни материали / организиране и провеждане на информационни и избор кампании							
2.4.1. Изготвени информационни материали в текст "лесен за четене"	брой	10	2	6			8
2.4.2. Изготвени и разпространени информационни материали	брой	500	125	3156			3281
2.4.3. Публикации за дейността на БАЛИЗ в печатни, електронни и интернет медии и социални мрежи	брой	20		10			10
2.5. Членство и участие в европейски и международни мрежи и форуми	брой	4	4				4

съставил Приложение 3: Боряна Иванова
Ръководител: Мая Василева

за периода от: 01.04.2025 г.

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения
до: 30.06.2025 г.

Изходите се дават по линия, в която изразяват по е по линията (Net Value), аналитичните стойности се генерират чрез изходни формули. При допълване на редове в компоненти 2 и 3 се актуализират и изложенията

Предметите на разходи	Наименование на направлението на разхода	Указаната субвенция за 2024 г. с РМС № 237 от 01.04.2024 г.	Разходи за първо тримесечие	Разходи за второ тримесечие	Разходи за трето тримесечие	Разходи за четвърто тримесечие	Разходи за извършване	Неуловима сума за бюджетната година по изложенията на извършване	Обяснение в бележки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Дейности по компонент 1									
1. Административни разходи		90945.00	24290.48	21599.29	0.00	0.00	45889.77		
	Общо разходи по компонент 1	90945.00	24290.48	21599.29	0.00	0.00	45889.77		
II. Дейности по компонент 2									
2. Препит разходи свързани със специфичната дейност									
2.1. Подпомагане на подходи за подобряване качеството на живот на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства - Бастинишество и самонаблюдение		52792.00	12939.49	13093.04	0.00	0.00	26032.53		
от тях:	текущи разходи	52792.00	12939.49	13093.04	0.00	0.00	26032.53		
	в т.ч. персонал	12384.00	2734.40	2889.04	0.00	0.00	5623.53		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
2.2. Подпомагане дейността на родителските организации на БА.ПН за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства		32256.00	10728.49	12862.04	0.00	0.00	23590.53		
от тях:	текущи разходи	32256.00	10728.49	12862.04	0.00	0.00	23590.53		
	в т.ч. персонал	8112.00	2734.40	2889.04	0.00	0.00	5623.53		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
2.3. Подкрепа и повишаване на капацитета на членове на организациите от хората на БА.ПН		20384.00	3064.61	3196.31	0.00	0.00	10290.92		
от тях:	текущи разходи	20384.00	3064.61	3196.31	0.00	0.00	10290.92		
	в т.ч. персонал	12384.00	3064.61	3196.31	0.00	0.00	6260.92		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
2.4. Подготовка и разпространение на информация и информационни материали / организиране и провеждане на информационни кампании		14583.00	3964.61	3196.31	0.00	0.00	6260.92		
от тях:	текущи разходи	14583.00	3964.61	3196.31	0.00	0.00	6260.92		
	в т.ч. персонал	11883.00	3064.61	3196.31	0.00	0.00	6260.92		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
2.5 Членство в европейски и международни		1840.00	0.00	1840.44	0.00	0.00	1840.44		
от тях:	текущи разходи	1840.00	0.00	1840.44	0.00	0.00	1840.44		
	в т.ч. персонал	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
Общо разходи по компонент 2		121855.00	29827.20	31188.14	0.00	0.00	68015.34		
III. Дейности по компонент 3									
3. Други разходи разходи с еднократен характер									
3.1		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
от тях:	текущи разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
3.2		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
от тях:	текущи разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
	капиталови разходи	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
Общо разходи по компонент 3		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
Обща сума:									
в т.ч. текущи разходи		212800.00	54117.68	59787.43	0.00	0.00	113905.11		
капиталови разходи		212800.00	54097.68	59787.43	0.00	0.00	113975.11		
			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		

Забележка: Класификацията се попълва само с отчетни данни за тримесечие на 2025 г.

Съставил отчетът:

Светлана Стоянова, 102024010554

Ръководител:

Мая Вилкова

